

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRĂREA NR. 554
din 19.11.2009

Dosar nr: 181/2009

Petiția nr: 4.289/22.04.2009

Petent: Asociația ACCEPT, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii Gen Filia, Centrul de Resurse pentru Participare Publică

Reclamat: ProTV S.A.

Obiect: caracterul degradant al concursului „Țară, țară, vrem fundașe” ce vizează persoanele de gen feminin

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele, adresa și sediul petenților

I.1.1. Asociația ACCEPT, Str. Lăzăr

București;

I.1.2. Asociația ACCEPT, Str. Lirei nr. 10, București;

I.1.3. Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Str. Căderea Bastiliei nr. 33, sector 1, București;

I.1.4. Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii Gen Filia, Str. Povernei nr. 6, sector 1, București;

I.1.5. Centrul de Resurse pentru Participare Publică, Str. Ing. Zabłowski nr. 1, bl. 13B, sc. A, ap. 5, sector 1, București;

I.2. Numele și sediul și reclamatei

I.2.1. ProTV S.A., Bd. Pache Protopopescu nr. 109, sector 2 București.

II. Obiectul sesizării

Petiția nr. 4.289/22.04.2009 (filele 1-3 din dosar) arată că reclamatul a organizat un concurs televizat („Țară, țară, vrem fundașe”) cu caracter degradant ce vizează persoanele de gen feminin.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenții consideră discriminatorie concursul televizat „Țară, țară, vrem fundașe”, arătând că are un caracter degradant ce vizează persoanele de gen feminin.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 27.08.2009 (filele 14-19 din dosar).
La audierea din 27.08.2009 s-au prezentat reprezentanții petenților.
Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petenții consideră discriminatorie concursul televizat „Țară, țară, vrem fundașe”, arătând că are un caracter degradant ce vizează persoanele de gen feminin (petiția a fost trimisă și înregistrată de mai multe ori, sub **nr. 4.289/22.04.2009, 4.370/24.04.2009**, filele 1-8 din dosar).

Invocă prevederile **Legii nr. 202/2002**, art. 6 alin. 3 coroborată cu art. 4 alin. b, **Ordonanței de Guvern nr. 137/2000**, art. 2 alin. 5 și art. 15, **Legea nr. 504/2002**, art. 29 alin. 1 para a, b, c.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD), prin **Adresele nr. 8.012-8.016/01.09.2008** (filele 20-24) a ridicat din oficiu excepția necompetenței materiale a CNCD, arătând că în domeniul audiovizual Consiliul Național al Audiovizualului are competența de a constata comiterea faptelor contravenționale.

Prin **Adresa nr. 8.017/01.09.2009** (fila 25 din dosar), CNCD a solicitat un punct de vedere din partea Consiliului Național al Audiovizualului cu privire la competența instituției de a soluționa petiția.

A doua petență, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 8.794/02.10.2009** (filele 29-30 la dosar), formulează următoarea apărare la excepția de necompetență materială ridicată din oficiu:

- CNA nu este competent rationae materiae, întrucât printre faptele sesizate sunt și fapte care nu se referă la materiale publicitare sau nu au gravitatea faptelor de incitare la ură pe considerente de sex, așa cum se cere în mod special și expres în art. 40 din **Legea nr. 504/2002** (se invocă art. 90, coroborat cu art. 29 alin. 1 lit. c și art. 40 din **Legea nr. 504/2002**);

- CNCD este competent rationae materiae, întrucât faptele sesizate se înscriu în prevederile **O.G. nr. 137/2000** (art. 2 și 15), completate cu **Legea nr. 202/2002** (art. 4 lit. b, art. 6 alin. 3);

- practica judiciară a instanțelor de judecată recunoaște competența materială a CNCD (se invocă **Sentința civilă nr. 105/18.01.2006 a Curții de Apel București**).

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că petenții consideră discriminatorie o emisiune difuzată de reclamată.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Potrivit *Constituției României*, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interdicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, asigură dreptul la demnitate: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

Secțiunea a VI-a din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, are următoarele prevederi relevante:

„Art. 16

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, denumit în continuare Consiliul, este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.

Art. 17

În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul își desfășoară activitatea în mod independent, fără ca aceasta să fie îngrădită sau influențată de către alte instituții ori autorități publice.

Art. 18

(1) Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.

(2) Consiliul elaborează și aplică politici publice în materia nediscriminării. În acest sens, Consiliul va consulta autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, sindicatele

și alte entități legale care urmăresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

Art. 19

(1) În vederea combaterii faptelor de discriminare, Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii:

- a) prevenirea faptelor de discriminare;
- b) medierea faptelor de discriminare;
- c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare;
- d) monitorizarea cazurilor de discriminare;
- e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării.

(2) Consiliul își exercită competențele la sesizarea unei persoane fizice sau juridice ori din oficiu.

Art. 20

(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

(2) Consiliul soluționează sesizarea prin hotărâre a Colegiului director prevăzut la art. 23 alin. (1).

(3) Prin cererea introdusă potrivit alin. (1), persoana care se consideră discriminată are dreptul să solicite înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.

(4) Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării.

(5) Acțiunea de investigare întreprinsă de Colegiul director se desfășoară la sediul instituției sau în alt loc stabilit de acesta.

(6) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

(7) Hotărârea Colegiului director de soluționare a unei sesizări se adoptă în termen de 90 de zile de la data sesizării și cuprinde: numele membrilor Colegiului director care au emis hotărârea, numele, domiciliul sau reședința părților, obiectul sesizării și susținerile părților, descrierea faptei de discriminare, motivele de fapt și de drept care au stat la baza hotărârii Colegiului director, modalitatea de plată a amenzii, dacă este cazul, calea de atac și termenul în care aceasta se poate exercita.

(8) Hotărârea se comunica părților în termen de 15 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.

(9) Hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.

(10) Hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu."

Legea nr. 202 din 19 aprilie 2002, republicată, la art. 6 alin. 3 prevede: „Este interzisă orice formă de discriminare bazată pe criteriul de sex”.

Legea nr. 504 din 11 iulie 2002, actualizată, are următoarele prevederi relevante:

„Art. 29

(1) Comunicările comerciale audiovizuale difuzate de furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele condiții:

- a) să poată fi ușor identificate ca atare, comunicările audiovizuale cu conținut comercial mascat fiind interzise;
- b) să nu facă uz de tehnici subliminale;

- c) să nu prejudicieze demnitatea umană;
- d) să nu includă nicio formă de discriminare pe motiv de rasă, etnie, naționalitate, religie, credință, handicap, vârstă, sex sau orientare sexuală;
- e) să nu aducă ofensă convingerilor religioase sau politice ale telespectatorilor și radioasculțătorilor;
- f) să nu stimuleze comportamente dăunătoare sănătății sau siguranței populației;
- g) să nu stimuleze comportamente dăunătoare mediului;
- h) să nu stimuleze comportamente indecente sau imorale;
- i) să nu promoveze, direct sau indirect, practici oculte.

[...]

Art. 40

Este interzisă difuzarea de programe care conțin orice formă de incitare la ură pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex sau orientare sexuală.

[...]

Art. 90

(1) Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) difuzarea unei opere cinematografice în afara perioadelor prevăzute în contractele încheiate cu deținătorii drepturilor de autor;
- b) utilizarea de tehnici subliminale în cadrul comunicării comerciale audiovizuale;
- c) utilizarea comunicării comerciale audiovizuale cu conținut publicitar mascat;
- d) nerespectarea prevederilor legale privind acordarea dreptului la replică;
- e) difuzarea unui serviciu de programe în afara zonei specificate în licența audiovizuală;
- f) exploatarea licențelor audiovizuale de către alte persoane decât titularii de drept ai acestora;
- g) programarea și furnizarea de programe, cu încălcarea prevederilor art. 27, art. 28, art. 29 alin. (1)-(7), art. 31 alin. (7), art. 32, art. 34, art. 35 alin. (1), art. 36, art. 39, art. 40, art. 41 și ale art. 85 alin. (3)-(9);
- h) nerespectarea prevederilor art. 17 alin. (4), art. 49, art. 54 alin. (2) și ale art. 58 alin. (1);
- i) retransmisia de către un distribuitor a unui serviciu de programe care nu se încadrează în prevederile art. 75 alin. (1) și (2) și nu a obținut autorizația de retransmisie;
- j) retransmisia de către distribuitori a serviciilor de programe, cu încălcarea prevederilor art. 74 și 82;
- k) furnizarea unui serviciu media fără a deține licență audiovizuală sau în lipsa notificării prevăzute la art. 74 alin. (5);
- l) refuzul furnizorului sau distribuitorului de servicii media de a comunica personalului de control, în condițiile prevăzute la art. 88 alin. (3), informațiile solicitate."

Decizia nr. 187 din 3 aprilie 2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, la Titlul II, Protecția demnității umane și a dreptului la propria imagine, art. 46, interzice „difuzarea în programele audiovizuale a oricăror forme de manifestări antisemite sau xenofobe” (alin. 1) și „orice discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie” în programele audiovizuale (alin. 2). Conform art. 162, nerespectarea acestei prevederi se sancționează „conform dispozițiilor art. 90 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

Privind soluționarea excepțiilor de necompetență, **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor** prevede următoarele:

„Art. 28

Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29

Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30

(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31

(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32

Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director."

Colegiul Director constată că în conformitate cu prevederile **Codului de reglementare a conținutului audiovizual**, art. 46, alin. 2, coroborat cu art. 90 alin. 2 al **Legii audiovizualului nr. 504/2002**, Consiliul Național al Audiovizualului are competența materială de a sancționa programele audiovizuale care conțin orice formă de discriminare pe criteriul rasei, religiei, naționalității, sexului, orientării sexuale sau etniei.

Petiția, astfel cum a fost formulată, invocă o discriminare produsă printr-un program audiovizual, care afectează femeile.

Colegiul Director s-a pronunțat în astfel de situații în mod repetat prin admiterea excepției de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (cum ar fi **Hotărârea 252 din 22.04.2008**).

Având în vedere cele de mai sus, Colegiul director admite excepția de necompetență materială, invocată din oficiu de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor**;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Consiliului Național al Audiovizualului.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA - Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Președintă a.i.

Data redactării: 24.11.2009

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

